

HODNOTY TVORBY STANISLAVA HARANGOZÓA

V súčasnom výtvarnom živote Slovenska má významné miesto jedno dnes už nezanedbateľné meno – maliar a grafik Stanislav Harangozó. Tento pozoruhodný výtvarník a predstaviteľ pokročilej, ba zrelej strednej výtvarnej generácie sa narodil 19. novembra 1946 v Komjaticiach.

V rokoch 1967 až 1973 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (prof. D. Milly, O. Dubay, V. Hložník) a neskôr pôsobil ako asistent a vedúci oddelenia maliarskych techník a technológie na VŠVU. V tomto období aktívne pôsobil ako docent na Pedagogickej

fakulte UK v Bratislave.

Dňa 10. augusta pod záštitou podpredsedu vlády SR Dušana Čaploviča slávnostne otvorili vo výstavných priestoroch Národnej rady SR na Západnej terase bratislavského Hradu výstavu – výber z diela tohto vynikajúceho výtvarníka reprezentujúceho vývin súčasného Slovenska. Zúčastnili sa na nej mnohé popredné osobnosti výtvarného a kultúrno-spoločenského života: exprezident SR Michal Kováč, spisovateľ Ladislav Ťažký, básnik J. Kalnický, národní umelci K. Pataki, L. Snopek a J. Kulich či prof. L. Peterajová. V mene predsedu Národnej rady SR Pavla Pašku vítal hostí na bratislavskom Hrade a výstavu spoluotvoril predseda Výboru Národnej rady SR pre kultúru a médiá Ing. Pavol Minárik.

Kto bližšie pozná tvorbu S. Harangozóa, pripomenul by rozsiahle súbory voľnej krajinárskej tvorby a veduty venované najmä podnetom a dominantám historickej Bratislavy. Autor v súčasnom období maliarsky plne rozvinul tento náročný a hodnotný žáner slovenskej maľby. Možno pobadať výboje a nové vykročenie aj vo figurálnej tvorbe, v pôsobivosti a komponovaní zátišia a aktu. Ide o tvorbu spontánnej asociácie, obohacovanú hľadaním vzťahu a nových významov a rozvíjanú abstrahovaniami. Smeruje k vitálnym, motivicky sviežim črtám aktualizovanej a invenčnej chagalloskej expresie, ale aj k orchestrácii štrukturálnej maľby. Výrazne uplatňuje akcenty, farebnosť pastelů a akrylu, ako aj kombinovaných techník.

S. Harangozó je dnes maliarom zreých horizontov autorského vývinu a vynikajúcej integrity, pôvodnosti, suverenity diela a výrazu. Výtvarný život Slovenska reprezentuje ako autor maliarskej a historizujúcej monumentalitý a naturelu, žiarivého espritu a hĺbinnosti symbolov. Poetickosť a civilizmus, reflektovanie dejín, ale aj maliarske objavy tvoria základ, hodnoty a prínos tvorby tejto nespornej výtvarnej osobnosti. Znalec vývinu súčasnej európskej maľby môže hovoriť aj o rangu a kvalitách diela pripomínajúceho hodnoty a význam diela O. Kokoschku. Aj tento odkaz je však gradovaný modernou, vitálnou senzibilitou a sviežim prekonávaním inšpirácií a vzácnych podnetov.

Maliar Stanislav Harangozó je dávnejšou hodnotou aj v takých parametroch ako technológia a dekoratívnosť maľby a jej uplatňovanie v architektúre. Dnes však a predovšetkým v revitalizácii kánonu a vitality žánrov voľnej maľby, a to veduty, krajinomaľby, zátišia, aktu, sujetovo a motivicky, emocionálne a historizujúco rozvíjanej figurálnej maľby. Dozrel autor skvelých syntéz, básnivého psychologizmu a asociácie, expresie výrazu.

Bezozvyšku platí, že Bratislava, hlavné mesto Slovenska, má svojho výnimočného maliara, ktorý bol schopný vyjadriť tep, pocitovosť a dynamizmy života nášho mesta, a ktorý zaznamenal jej nové historizujúce vrstvenia. Jej vizuálnu, lyrickú, obraznú, výtvarnú podobu. Platí to aj o krajinárskej hodnotovosti Slovenska, o istom završovaní potencialitý vývinu žánru, ktorý už po dlhé roky znamená významnú rozmerovosť, resp. konkrétne významy a novotvary vlastenectva slovenského moderného maliarstva. Stanislav Harangozó už mnohokrát reprezentoval tieto kvality aj v zahraničí. Realizoval rozsiahly súbor autorských výstav – v Taliansku, Portugalsku, Švajčiarsku, Česku, Nemecku, Anglicku, Rusku, Francúzsku atď.

Podujatie je ouvertúrou k blížiacim sa šesťdesiatinám umelca. Doba trvania výstavy je pre úspech predĺžená predbežne do 5. septembra 2006.

Autor je kurátor výstavy a predseda Klubu výtvarných umelcov a teoretikov